

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

HANDLEPLAN FOR FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNES HANDICAPPOLITIK

2. udgave april 2009

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. ORGANISERING OG ANSVAR FOR HANDICAPINDSATSEN.....	1
2. MÅLGRUPPEN FOR HANDICAPPOLITIKKEN.....	1
3. HANDICAPPOLITIKKEN – EN DYNAMISK RAMME FOR KOMMUNENS INDSATS.....	2
4. VÆRDIGRUNDLAG FOR HANDICAPPOLITIKKEN.....	3
5. MÅLSÆTNINGER I HANDICAPPOLITIKKEN.....	4
EN EFFEKTIV SAGSBEHANDLING MED UDGANGSPUNKT I DEN ENKELTES BEHOV	5
<i>DEN ENKELTE BORGER SKAL OPLEVE EN LET OG UHINDRET ADGANG TIL KOMMUNEN.....</i>	<i>5</i>
<i>DEN ENKELTE BORGER SKAL OPLEVE, AT VEDKOMMENDES BEHOV OG ØNSKER ER I CENTRUM.....</i>	<i>6</i>
DIALOG, SAMARBEJDE OG MEDINDDRAGELSE – PÅ FLERE NIVEAUER.....	8
<i>KOMMUNEN ØNSKER DIALOG, SAMARBEJDE OG MEDINDDRAGELSE PÅ HANDICAP- OG .....</i>	<i>8</i>
<i>BRUGERNE AF KOMMUNENS DAG- OG DØGNTILBUD SKAL SIKRES INDFLYDELSE PÅ INDHOLDET.....</i>	<i>9</i>
INFORMATION – BRED OG MÅLRETTET	11
<i>KOMMUNEN ØNSKER AT GIVE MÅLGRUPPEN FOR HANDICAPPOLITIKKEN DEN NØDVENDIGE.....</i>	<i>11</i>
<i>DEN ENKELTE BORGER I MÅLGRUPPEN SKAL LØBENDE MODTAGE DEN NØDVENDIGE PERSONLIGE .....</i>	<i>12</i>
<i>BORGERRETTET INFORMATION.....</i>	<i>13</i>
KVALITET OG RUMMELIGHED I KOMMUNENS EGEN TILBUDSVIFTE.....	14
<i>FAABORG-MIDTFYN KOMMUNES HANDICAP- OG PSYKIATRITILBUD SKAL VÆRE KENDETEGNET.....</i>	<i>14</i>
<i>KOMMUNENS TILBUD SKAL SÅ VIDT MULIGT DÆKKE KOMMUNENS EGNE BORGERES BEHOV.....</i>	<i>15</i>
<i>INDIVIDUELLE HJÆLPE- OG STØTTEORDNINGER.....</i>	<i>15</i>
<i>BORGERNE SKAL OPLEVE EN HØJ VÆRDI OG KVALITET AF DE ANVENDTE RESSOURCER.....</i>	<i>16</i>
<i>SAMARBEJDE MED FRIVILLIGE .....</i>	<i>16</i>
ET ÅBENT OG FAVNENDE LOKALSAMFUND	17
<i>PLADS TIL ALLE.....</i>	<i>17</i>
BESKÆFTIGELSE OG UDDANNELSE – OGSÅ TIL HANDICAPPEDE.....	18
<i>KOMMUNEN ØNSKER AT NEDBRYDE BARRIERER OG SKABE MULIGHEDER, SÅ HANDICAPPEDE.....</i>	<i>18</i>
GOD FYSISK TILGÆNGELIGHED.....	20
<i>DER SKAL SKABES FYSISK TILGÆNGELIGHED FOR ALLE I DET OFFENTLIGE RUM, UANSET FYSISK</i>	<i>20</i>
<i>KOMMUNEN ØNSKER, AT DER SKABES BEDRE FYSISK TILGÆNGELIGHED I PRIVATE RUM,.....</i>	<i>21</i>
BOLIGER OG HJÆLPEMIDLER FOR HANDICAPPEDE	23
<i>KOMMUNEN ØNSKER AT KUNNE TILBYDE ET BREDT SPEKTER AF BOLIGER TIL PERSONER MED.....</i>	<i>23</i>
<i>KOMMUNEN ØNSKER, AT BORGERE, DER PÅDRAGER SIG ET HANDICAP ELLER SOM PÅ.....</i>	<i>24</i>

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

HJÆLPEMIDLER SKAL BIDRAGE TIL LIVSKVALITET 25

1. Organisering og ansvar for handicapindsatsen

Indsatsen på handicapområdet i Faaborg-Midtfyn Kommune administreres helt overvejende af Fagsekretariatet for handicap og psykiatri, som har ansvaret for at finde og give de nødvendige tilbud og ydelser til kommunens borgere – børn og voksne – med betydelig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne.¹

Organisatorisk er Faaborg-Midtfyn Kommune dog opbygget sådan, at forskellige dele af indsatsen for de handicappede varetages af forskellige fagsekretariater. Eksempelvis varetages tilbud om specialundervisning i Fagsekretariatet for Undervisning, specialbørnehavetilbud i Fagsekretariatet for dagtilbud, jobforanstaltninger i Jobcentret, forebyggelse og sundhedsfremme i Fagsekretariatet for Forebyggelse og Sundhed og store dele af området vedrørende fysisk tilgængelighed i Fagsekretariatet for byggeri og miljø samt i Fagsekretariatet for veje og forsyning.

At indsatsen er spredt over flere fagområder, stiller naturligvis store krav til samarbejde mellem de forskellige områder om den samlede indsats for den enkelte borger – et samarbejde, der prioriteres højt i kommunen.

Den spredte opgavevaretagelse på handicapområdet betyder samtidig, at det politiske ansvar er placeret i forskellige politiske udvalg. Målet med handicappolitikken er dog at sætte rammerne for indsatsen på hele handicap- og psykiatriområdet, uanset hvor ansvaret for de enkelte opgaver er placeret i kommunen. Det er således et klart mål, at handicappolitikken integreres og afspejles i eller spiller sammen med kommunens øvrige politikker, hvor dette er relevant. F.eks. omhandler kommunens eksisterende sundhedspolitik allerede borgere med kroniske lidelser og særligt udsatte borgere, herunder personer med handicaps.

2. Målgruppen for handicappolitikken

Begrebet handicap og spørgsmålet om, hvornår man er handicappet, kan defineres og opfattes på mange forskellige måder. Der er mange former for og grader af handicaps. Eksterne faktorer spiller i den sammenhæng en væsentlig rolle, idet de muligheder og barrierer, der ligger i omgivelserne, kan være medvirkende til, om og i hvilket omfang en person i praksis føler sig handicappet eller oplever at have et handicap.

Som det fremgår, er begrebet handicap ikke entydigt, og dermed heller ikke målgruppen for kommunens handicappolitik. Derfor tages der i målgruppeafgrænsningen udgangspunkt i FN Handicapkonventionens brede definition:

---

¹ For en nærmere beskrivelse af det samlede opgaveområde for Fagsekretariatet for handicap og psykiatri henvises til Notat vedr. status og udfordringer for handicap- og psykiatriområdet fra juni 2007.

"Mennesker med handicap defineres som personer med en langvarig fysisk, mental, intellektuel eller sensorisk (sanssemæssig) funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige former for barrierer kan forhindre deres fulde og effektive deltagelse i samfundslivet på lige fod med andre".

Faaborg-Midtfyn Kommune vælger at definere målgruppen for kommunens handicappolitik således:

Målgruppen for Faaborg-Midtfyn Kommunes handicappolitik er alle borgere med et fysisk eller psykisk handicap eller en sindslidelse.

Målgruppen dækker borgere med meget forskellige ønsker, behov, vilkår og forudsætninger.

Som det fremgår af definitionen, omfatter målgruppen for handicappolitikken også personer med sindslidelser. Traditionelt betragtes en sindslidelse ikke som et handicap, da der er tale om en tilstand, der kan ændre sig. Når gruppen af sindslidende alligevel er omfattet af målgruppen, skyldes det, at en sindslidelse i mange tilfælde kan være så indgribende i en persons liv, at det reelt kan betragtes som et socialt handicap, der kræver hjælp og støtte til at fungere og opretholde en dagligdag.

Målgruppen omfatter derimod *ikke* personer, som alene har misbrugsproblemer. Et misbrug opfattes ikke i sig selv som et handicap eller en funktionsnedsættelse, men et problem, der er et resultat af borgerens adfærd og levevis.

Når målgruppen handicappede i det følgende nævnes i politikken, vil den som udgangspunkt dække over alle personer med fysisk og/eller psykiske handicap og med sindslidelse. Nogle målsætninger i politikken vil dog have større relevans for nogle grupper end for andre.

3. Handicappolitikken – en dynamisk ramme for kommunens indsats

Helt grundlæggende udgør handicappolitikken i Faaborg-Midtfyn Kommune en overordnet, dynamisk ramme for den konkrete indsats, som sker på området. Nu og på sigt.

At der er tale om en ramme, betyder, at politikken i form af værdier og målsætninger angiver den overordnede ramme, inden for hvilken politikerne ønsker, at indsatsen på området skal foregå. Politikken angiver foreløbigt ikke konkrete forslag til, hvorledes politikken implementeres i kommunens samlede indsats på området. Socialudvalget vil tage nærmere stilling til, hvordan de overordnede mål i handicappolitikken konkretiseres og udmøntes, herunder om der på et eller flere delområder skal foretages analyser, ske temadrøftelser og evt. udarbejdes konkrete handlingsplaner. Socialudvalget vil i forlængelse heraf løbende prioritere indsatsen på området og angive forslag til, hvordan politikken effektueres i praksis. De helt konkrete projekter og nye tiltag på området sker, ligesom den eksisterende indsats,

med udgangspunkt i politikkenes målsætninger og i de mere konkrete handlingsplaner, der måtte være udarbejdet for området.

En stor del af handicappolitikkenes målsætninger relaterer sig til den allerede eksisterende indsats på området. Den eksisterende, stående indsats er mange steder beskrevet nøje, herunder bl.a. i fagsekretariatets Status- og Udfordringsnotat, i forbindelse med institutionernes virke samt i informationsmateriale og håndbøger.

Når politikken betegnes som dynamisk, skal det forstås sådan, at der løbende vil blive fulgt op på politikken og den praktiske udmøntning og implementering af den. Der er således ikke blot tale om et statisk stykke papir, der ikke kan ændres eller udbygges. Tværtimod vil politikken en gang om året blive evalueret, og herudfra justeret til eventuelle ændringer i behov og ønsker hos målgruppen.

I den årlige opfølgning vil handicappolitikkenes målsætninger blive sammenholdt med de konkrete indsatsområder og tiltag, der er prioriteret og igangsat af Socialudvalget. Brugere og deres interesseorganisationer vil bl.a. gennem Handicaprådets virke blive inddraget aktivt i den løbende opfølgning og evaluering af handicappolitikken.

Psykiatriområdet adskiller sig ved, at det ikke er repræsenteret i Handicaprådet. Brugerorganisationer på psykiatriområdet vil dog blive inddraget på lige fod med de øvrige relevante brugerorganisationer. Samtidig er psykiatriområdet en del af sundhedsaftalekomplekset med regionen som vigtig aftalepartner og de praktiserende læger som tovholdere.

Ligeledes vil de politiske målsætninger indgå som en integreret del af kommunens dialogbaserede aftalemodel.

4. Værdigrundlag for handicappolitikken

Helt overordnet tager Faaborg-Midtfyn Kommunes handicappolitik sit værdimæssige afsæt i FN's handicapkonvention fra 2006.

FN's handicapkonvention kan ses som en forlængelse af FN's standardregler for handicappede fra 1993. Både konventionen og standardreglerne fastslår, at handicappede har samme grundlæggende rettigheder som alle andre borgere. Det er derfor en fælles forpligtelse at indrette samfundet, så handicappede kan indgå på lige fod med samfundets øvrige borgere.

Handicappolitikken tager også udgangspunkt i Regeringens handlingsplan på handicapområdet fra 2003, og naturligvis i intentionerne i lovgivningen på området.

Det er primært Lov om Social Service, der angiver de lovgivningsmæssige rammer for kommunens opgaveløsning på handicap- og psykiatriområdet. Lov om Social Service lægger, ud over at definere hvilke ydelser der kan eller skal tildeles efter brugernes behov, vægt på brugerinddragelse, medbestemmelse, dokumentation og individuel tilrettelæggelse af indsatsen ud fra den enkeltes behov.

Nøgleordet i regeringens handlingsplan er det tilgængelige samfund. Handlingsplanen fastlægger gennem fem indsatsområder, hvorledes personer med funktionsnedsættelse kan gives de samme muligheder som normalt fungerende. Der angives en række handlingsinitiativer inden for følgende områder: boliger, beskæftigelse og uddannelse, tilgængelighed til de fysiske omgivelser, offentlig forvaltning samt fritid og livskvalitet.

De ovennævnte retningslinier og krav er naturligvis helt centrale for den indsats, der sker på handicap- og psykiatriområdet. Men dybest set skal handicappolitikken også ses i sammenhæng med de helt nære værdier og visioner i Faaborg-Midtfyn Kommune. Det er værdier og visioner, der bl.a. handler om, at vi skal give vores borgere de rigtige tilbud, at vi skal give plads og muligheder til alle i kommunen, at vi gerne vil vise særlige hensyn til og yde en ekstra indsats for dem, der har særlige behov, og at vi gerne vil udnytte de ressourcer, som den enkelte kan bidrage med.

Det værdigrundlag, som Faaborg-Midtfyn Kommunes handicappolitik bygger på, kan udtrykkes ved følgende grundlæggende værdier:

Den enkelte borger i centrum

Lige muligheder for alle

Et liv så tæt på det almindelige som muligt

Inklusion – et åbent lokalsamfund med plads til alle

5. Målsætninger i handicappolitikken

Målsætningerne i handicappolitikken udspringer af værdigrundlaget, og skal ses som de fokuspunkter eller delområder, om man vil, som samlet set vurderes at give den bedste samlede indsats på hele området.

Der er følgende målsætninger for kommunens indsats for handicapområdet.

En effektiv sagsbehandling med udgangspunkt i den enkeltes behov

Den enkelte borger skal opleve en let og uhindret adgang til kommunen

Borgerne skal opleve en let adgang til kommunen. Det gælder ved den første henvendelse til kommunen og i den efterfølgende kontakt med vedkommendes sagsbehandler eller andre medarbejdere i kommunen.

❖ Kvalificeret telefonomstilling

1. Aktiviteter
  - Gennem optimal kommunikation internt skal det sikres, at der er klare kommandoveje, således at man i omstillingen er klar over, hvem borgeren skal stilles om til.
2. Ansvar
  - Ledere af de respektive områder.
3. Iværksættelse
  - 2008.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

❖ Én indgang

1. Aktiviteter
  - Sagsbehandlingen tilrettelægges, så der er en "tovholder" som borgeren kan henvende sig til i enhver given sag. Tovholderen kan henvise til eller tage kontakt til den, der har den tilstrækkelige viden om det enkelte punkt i sagen. Tovholderen er den, borgeren altid kan henvende sig til.
2. Ansvar
  - Ledere af de respektive områder.
3. Iværksættelse
  - Start – 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken. Skal revideres jævnligt og ved ændringer på området.

Den enkelte borger skal opleve en kompetent, gennemskuelig og helhedsorienteret sagsbehandling

Borgerne skal opleve, at deres sag afdækkes fyldestgørende og behandles af fagligt kompetente medarbejdere. Der skal være klare og synlige retningslinier for sagsbehandlingstiden i alle typer af sager, og borgerne må ikke opleve, at afgørelse af sager overskrider disse frister. Der må ikke herske tvivl om kommunens faglige begrundelse for en given indsats. Heller ikke, hvis der gives et afslag.

Den enkelte borger skal desuden opleve en helhed i den indsats, som kommunen yder. Hvis indsatsen skal koordineres mellem flere afdelinger i kommunen, er det deres fælles ansvar, at den nødvendige helhed i indsatsen skabes.

❖ Adskillelse mellem myndighedsfunktion og leverandør af ydelsen

1. Aktiviteter

- Udarbejdelse af handleplaner i alle sager jf. lov om social service § 141.
  - Konkretisering af kvalitetsstandarder med inddragelse af relevant personale og Handicaprådet.
    - Der udarbejdes konkrete kvalitetsstandarder indenfor hvert sagsområde, som angiver retningslinjer for sagsbehandlingen eks:
      - Ved modtagelse af ansøgninger sendes der under altid en kvittering for modtagelse og heri angives den forventede sagsbehandlingstid og hvem der er sagsbehandler, hvortil der til enhver tid kan rettes henvendelse.
      - Kan sagsbehandlingen alligevel ikke klares inden for lovet tidspunkt skal der gives besked om, hvorfor sagen ikke er færdig, og hvor langt den er kommet. Der skal oplyses en ny forventet færdigdato.
  - Klare aftaler og roller mellem myndighed og leverandør.
  - Ledelsesmæssigt tilsyn iværksættes jf. kasse-regnskabs regulativet og de formulerede kvalitetsstandarder.
2. Ansvar
    - Sekretariat for sundhed og handicap.
    - Inddragelse af Handicapråd og Socialudvalg løbende.
  3. Iværksættelse
    - Indsatsområde 2009.
  4. Evaluering
    - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken. Løbende opfølgning af kvalitetsstandarder i socialudvalget.

❖ Retssikkerhedslov og notatpligt

1. Aktiviteter
  - Det skal løbende sikres, at sagsbehandlingen overholder Restsikkerhedsloven og Loven om social service.
2. Ansvar
  - Ledere af de respektive områder.
3. Iværksættelse
  - Start – 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

❖ Tværsektorrielt Samarbejde

1. Aktiviteter
  - Der er etableret et tæt samarbejde med ældreområdet og handicapområdet.
  - Problematikken omkring aflastningspladser for både ældreområdet og handicapområdet søges afhjulpet gennem samarbejde mellem de to sektorer.
2. Ansvar
  - Sekretariat for sundhed og handicap.
  - Sekretariat for pleje og omsorg.
  - Specielt i forhold til senhjernesgadeområdet er der nedsat et senhjerneskadeteam med repræsentanter fra ældreområdet og handicapområdet.
3. Iværksættelse
  - Start – 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken

Den enkelte borger skal opleve, at vedkommendes behov og ønsker er i centrum for den indsats, der gives

Borgerne skal opleve, at en sag altid tager udgangspunkt i den enkelte person og dennes behov og ønsker. Det gælder i hele indsatsen, lige fra sagen havner på sagsbehandlerens

bord, til et eller flere tilbud udformes og iværksættes.

Den enkelte borger skal – i det omfang, det er muligt, og inden for det af kommunen fastlagte serviceniveau på området – have mulighed for at vælge mellem ligestillede tilbud. Det omfatter også tilbud, der ligger uden for kommunens regi.

❖ Dialog

1. Aktiviteter
  - Borgerens behov og ønsker tilgodeses gennem nødvendig dokumentation og konkret dialog med borgeren. Dette kan eksempelvis ske via indhentning af nødvendige lægefaglige og psykologiske vurderinger.
2. Ansvar
  - Ledere af de respektive områder.
3. Iværksættelse
  - Start – 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

Dialog, samarbejde og medinddragelse – på flere niveauer

Kommunen ønsker dialog, samarbejde og medinddragelse på handicap- og psykiatriområdet

Kommunen opfatter og anerkender brugere, pårørende og deres interesseorganisationer som aktive medspillere i indsatsen på handicapområdet. Det er dem, der har forholdene tæt inde på livet til dagligt, og det er dem, som sidder med en bred viden og erfaring på området. Derfor anses dialog, samarbejde og medinddragelse som en grundsten i kommunens virke. Dette sker allerede på forskellige måder og på flere niveauer i kommunens indsats, men vil fortsat være et område til løbende opfølgning.

Faaborg-Midtfyn Kommune ønsker at fastholde en høj faglig kvalitet og en løbende udvikling af servicen på handicap- og psykiatriområdet, således at den afpasses i forhold til forventninger og efterspørgsel. Det skal ske i en løbende dialog med brugerne og deres organisationer.

Kommunen lægger vægt på åbenhed og dialog. Derfor vil kommunen sørge for, at brugere, borgere og interesseorganisationer på handicap- og psykiatriområdet løbende informeres og har mulighed for at komme med input til og i dialog med politikerne og med kommunens fagforvaltning om udviklingen af kommunens tilbud og service.

Dialogen, samarbejdet og medinddragelsen er først og fremmest formaliseret i det kommunale virke med etableringen af det lovpligtige handicapråd. Fire af rådets otte medlemmer er udpeget af brugerorganisationerne på handicapområdet (De Samvirkende Invalideorganisationer, DSI). Handicaprådet skal bl.a. rådgive politikerne og høres i handicappolitiske spørgsmål samt formidle overordnede synspunkter og fremme dialog og samarbejde mellem brugerne og politikerne om forhold, der har betydning for handicappede. Handicaprådet bliver således gennem et formelt samarbejde løbende inddraget i de generelle forhold på handicapområdet. Desuden er det en del af Handicaprådets vedtægt at medvirke til at indsamle og formidle viden og erfaring til den løbende udvikling af handicappolitikken. Det er også handicaprådets opgave at sørge for dels at opsamle og videregive informationer og ønsker fra brugerne, dels at der bredt i kommunen, også i sektorer uden for den egentlige handicapsektor, tages de nødvendige handicapvenlige hensyn, således at handicapvenligheden er en gennemgående del af kommunens virke og fokus.

Udover den mere formelle medinddragelse via Handicaprådet kan dialogen også finde sted i form af nærmere aftalte møder mellem fagsekretariatet for handicap og psykiatri og de væsentligste brugerorganisationer.

I konkrete planlægnings tiltag vil kommunen inddrage de relevante parter fra bruger og borgerside som høringspart, herunder også naboer og lokalsamfund

❖ **Dialog med og information til brugere og pårørende**

1. Aktiviteter
  - Der skal være inddragelse af brugere og deres pårørende under hensyntagen til af tavshedspligten, informeret samtykke og Lov om magtanvendelse. Udgangspunktet er en god dialog med brugere/borgere.
  - Der etableres bruger/pårørenderåd på dag- og døgninstitutioner.
2. Ansvar
  - Ledere af de respektive områder.

3. Iværksættelse
  - 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

❖ Kronikerstrategien og Frivillighedspolitikken på det sociale område

1. Aktiviteter
  - Faaborg-Midtfyn kommune ønsker et tæt samarbejde med frivillige (patientforeninger, handicaporganisationer etc.) på det sociale område jf. Kronikerstrategien og Frivillighedspolitikken på det sociale område.
2. Ansvar
  - Ledere af de respektive områder.
3. Iværksættelse
  - Start – 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

❖ Temadage

1. Aktiviteter
  - Man tilstræber at afholde årlige temadage med information om handicaps og handicapkompenserende ydelser for at skabe øget opmærksomhed om vilkårene for borgere med nedsat funktionsevne.
2. Ansvar
  - Sekretariat for sundhed og handicap.
  - Sekretariat for børn og unge.
  - DH – afdelingen og patientforeninger inddrages.
3. Iværksættelse
  - Start – 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

❖ Netværksgrupper for pårørende

1. Aktiviteter
  - På senhjerneskadeområdet etableres netværksgrupper for pårørende til senhjerneskadede borgere.
2. Ansvar
  - Sekretariat for sundhed og handicap.
3. Iværksættelse
  - Start – 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

Brugerne af kommunens dag- og døgntilbud skal sikres indflydelse på indholdet af de tilbud, de modtager

Brugernes indflydelse og medinddragelse sikres helt primært gennem de løbende handleplaner for den enkelte og det løbende pædagogiske arbejde. Der er etableret brugerråd på kommunens institutioner.

Kommunen lægger også vægt på medinddragelse af de pårørende til borgerne i kommunens tilbud. De pårørende er en væsentlig social ressource, som kommunens institutioner indgår i et konstruktivt samspil med, til gavn for beboere og brugere. Det er dog den enkelte beboers behov og ønsker, som er i centrum for indsatsen, kontakten er på borgerens præmisser, og i

de tilfælde, hvor beboeren ikke ønsker de pårørende involveret, må dette respekteres. Der er etableret pårørenderåd på de fleste af kommunens stående tilbud.

❖ Bruger-/pårørenderåd

1. Aktiviteter
  - Der er oprettet bruger-/pårørenderåd på kommunens specialinstitutioner.
  - Disse råd skal informeres omkring:
    - Det udarbejdede budgetforslag for det kommende års driftsbudget.
    - Større om- eller tilbygninger eller væsentlige funktionsændringer.
    - Væsentlige ændringer i serviceniveau, herunder servicedeclarationer og kvalitetsstandarder.
    - Visitationspraksis og håndtering af ventelister.
    - Retningslinjer for omsorg og for det socialpædagogiske arbejde, som tilbudet arbejder efter.
    - Tilbudets kostpolitik.
    - Rapporter fra tilsyn, herunder konklusioner fra besøg af embedslægen, arbejdstilsyn mv..
    - Analyser og redegørelser om indberetninger om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.
2. Ansvar
  - Institutionslederne på specialinstitutioner.
3. Iværksættelse
  - Inden udgangen af 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

Information – bred og målrettet

Kommunen ønsker at give målgruppen for handicappolitikken den nødvendige og relevante information

Det gælder både den generelle information og den mere målrettede information til den enkelte borger eller grupper af borgere i målgruppen.

Faaborg-Midtfyn Kommune ønsker at være en digital mønsterkommune. Dette skal også afspejle sig i informationsindsatsen på handicapområdet. Det er derfor et mål, at den nødvendige og relevante information om kommunens handicap- og psykiatriområde er tilgængelig på kommunens hjemmeside. Her skal det være muligt at finde oplysninger om lovgrundlaget, kommunens ydelser, tilbud og ordninger for handicappede samt information om kommunens handicap- og psykiatrinstitutioner. I det omfang, det er muligt, skal der ligeledes være adgang til selvbetjeningsløsninger for borgerne.

Faaborg-Midtfyn Kommune ønsker i det hele taget i enhver sammenhæng at fremstå med en tydelig og tilgængelig informationsprofil for kommunens handicap- og psykiatritilbud til egne borgere og også borgere fra andre kommuner.

Herudover vil der løbende blive udarbejdet pjecer og håndbøger med nyttig viden om diverse ydelser og tilbud på handicapområdet målrettet mere specifikke målgrupper.

Disse skal være tilgængelige for målgruppen både på hjemmesiden og ved henvendelse til kommunen.

❖ **Pjece/håndbog med kvalitetsstandarder for handicap- og psykiatriområdet**

1. Aktiviteter
  - Der udarbejdes en pjece/håndbog - med kvalitetsstandarder gældende for handicap- og psykiatriområdet.
  - Håndbog for personlig hjælpeordning revideres. Denne lægges ud på kommunens hjemmeside og gøres tilgængelig på kommunens institutioner.
2. Ansvar
  - Sekretariat for sundhed og handicap.
  - Sekretariat for børn og unge.
3. Iværksættelse
  - Revideret udgave af håndbogen inden udgangen af 2009.
  - Pjece med kvalitetsstandarder udsendes inden udgangen af 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

❖ **Offentliggørelse af materiale**

1. Aktiviteter
  - Der informeres generelt om forskellige handicapkompenserende foranstaltninger på kommunens hjemmeside.
2. Ansvar
  - Sekretariat for sundhed og handicap.
  - Sekretariat for børn og unge.
3. Iværksættelse
  - Start - 2009
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken. Skal revideres jævnligt og ved ændringer på området.

❖ Tilgængelighed til information

1. Aktiviteter
  - Kommunen skal overholde FN's krav om adgang til oplysning og kommunikation, der beskrives i "Standardregler om lige muligheder for handicappede"².
  - Dette indebærer
    - Handicappede skal på samtlige stadier have adgang til samtlige oplysninger om diagnoser, rettigheder og til rådighed værende tilbud og programmer. Disse oplysninger skal præsenteres således, at de er tilgængelige for mennesker med handicap.
    - Organisationer af mennesker med handicap konsulteres, når der udvikles foranstaltninger til at gøre informationstilbud tilgængelige.
2. Ansvar
  - Sekretariat for sundhed og handicap.
  - Sekretariat for børn og unge.
  - DH – afdelingen og patientforeninger inddrages.
3. Iværksættelse
  - 2010.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken. Skal revideres jævnligt og ved ændringer på området.

Den enkelte borger i målgruppen skal løbende modtage den nødvendige personlige information

Borgerne skal opleve, at de informeres i tilstrækkelig grad om egen eller pårørendes sag. Det kan være informationer, som enten efterspørges af borgeren selv eller af pårørende, eller som er nødvendige for at holde borgerne løbende orienteret om den konkrete indsats, som kommunen yder for den enkelte. Informationerne kan komme fra både sagsbehandlere og fra institutionerne.

❖ Senhjerneskerådgivningen gennem et internt tværsektorrielt samarbejde.

1. Aktiviteter
  - Organisation, samarbejdsflader samt roller er klart formuleret sektorerne imellem inden udgangen af 2008.
  - Implementering i 2009.
  - Faaborg-Midtfyn kommunes håndtering af senhjerneskerådgivning er formuleret i gældende kvalitetsstandard.
2. Ansvar
  - Sekretariat for sundhed og handicap.
  - Der er etableret et internt senhjerneskadeteam mellem involverede aftaleområder.
  - Medarbejder ansat i Sundhed og Handicap er tovholder i gruppen.
  - Hjerneskaderådgivningen organiseres i et tæt samarbejde med neuropædagog fra specialinstitutionen Solskrænten.
3. Iværksættelse
  - Implementering i 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

❖ Information til nybagte forældre

---

² Tiltrådt af Danmark 2. april 1993. Reglerne kan findes i deres oprindelige form på <http://www.un.org/disabilities/documents/gadocs/standardrules.doc> eller i dansk udgave på www.dch.dk/fnregl/clean.htm.

1. Aktiviteter
  - Kommunen giver formidling og henvisning af forældre med nyfødte med handicap samt oprette tilbud til samme gruppe. Der skal også laves en grundig information om muligheder og hjælpekompenenserende foranstaltninger.
2. Ansvar
  - Sekretariat for børn og unge.
3. Iværksættelse
  - Start - 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

Borgerrettet information

Faaborg-Midtfyn Kommune lægger vægt på et åbent og positivt samspil mellem lokalsamfund og de særlige tilbud for handicappede. Derfor retter kommunens information om indsatsen og udviklingen på handicap- og psykiatriområdet sig også til borgerne og samfund som helhed.

❖ Informationsmøder

1. Aktiviteter
  - Afholdelse af informationsmøder, hvor der informeres om hjælpekompenenserende foranstaltninger, for såvel borgere som virksomheder.
  - Sikre at der også på anden måde informeres om mulighederne, f.eks. annoncer i pressen.
2. Ansvar
  - Sekretariat for social og arbejdsmarkedsområde.
  - Handicaprådet og DH - Faaborg-Midtfyn medinddrages.
3. Iværksættelse
  - Årlige informationsmøder -start 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.
  - Tages op i LBR om ½ år.

Kvalitet og rummelighed i kommunens egen tilbudsvifte

Faaborg-Midtfyn Kommunes handicap- og psykiatritilbud skal være kendetegnet af en høj faglig kvalitet

Kommunen vil fastholde en løbende faglig udvikling på handicap- og psykiatriområdet. Den faglige udvikling skal bygge på de faglige kompetencer og de mange dygtige medarbejdere og fagfolk, som kommunen allerede har på området. Kommunen vil fremme et tværfagligt samarbejde mellem kommunens tilbud, udnytte og videreudvikle fælles viden og kompetencer og skabe synergieffekter. Der skal være et løbende samspil mellem tilbuddene, både på det tværfaglige niveau og i samarbejdet for den enkelte borger.

Kommunen ønsker at fremme den faglige udvikling ved at finde inspiration, ideer og viden udefra, bl.a. ved at deltage i netværk, samarbejde eller praksisforskning med andre parter på området, det være sig lokalt, regionalt, nationalt eller internationalt.

Den løbende faglige udvikling skal medvirke til, at kommunens tilbud er spændende og attraktive arbejdspladser for personalet.

Kommunen ønsker fortsat at være en anerkendt og troværdig samarbejdspartner som udbyder af specialiserede tilbud til andre kommuner.

❖ **Serviceerklæringer på specialinstitutioner**

1. Aktiviteter
  - Serviceerklæringer udarbejdes.
  - Udgangspunktet tages i erklæringer fra det tidligere Fyns Amt.
  - Der tilbydes de enkelte institutioner proceshjælp fra fagsekretariatet til formulering og opsætning.
2. Ansvar
  - Ledere af de respektive områder.
  - Inddragelse af Handicaprådet i processen.
3. Iværksættelse
  - Udarbejdelse af serviceerklæringer i perioden fra 2. kvartal 2009.
4. Evaluering
  - Opfølgning på serviceerklæringer ved årlig tematisering af området forudgået af dialogmøde.

❖ **Tilsyn med institutioner**

1. Aktiviteter
  - Der etableres en aftale med privat tilsynsvirksomhed om varetagelsen af tilsyn.
  - Der aftales med institutionsledere, sagsgang og indhold af tilsynet.
  - Der aftales, hvordan afrapportering skal foregå til socialudvalg og Handicaprådet.
  - Tilsyn afvikles fra 2009.
  - Der leveres 1 tilsyn om året på institutionerne.
2. Ansvar
  - Sekretariat for sundhed og handicap.
  - Lederne af specialinstitutionerne inddrages.
  - I forbindelse med tilsyn skabes en dialog om udviklingspotentialer for den enkelte institution.
3. Iværksættelse
  - Etablering af kontrakt i 1. kvartal 2009.
  - Tilsyn afvikles over 2009.
4. Evaluering
  - Tilsynenes kvalitet evalueres løbende.

Kommunens tilbud skal så vidt muligt dække kommunens egne borgeres behov

Kommunens borgere skal fremover i større udstrækning have mulighed for at vælge gode og egnede tilbud i det nære miljø i egen kommune, uanset alder eller karakter af handicap. Kommunen vil derfor arbejde hen mod at gøre viften af egne tilbud på handicap- og psykiatriområdet mere komplet.

Der skal ske en løbende udvikling, både af den samlede tilbudsvifte og af indhold og målgruppe for de enkelte tilbud. Tilpasningen skal først og fremmest tilgodese behovet fra kommunens egne borgere, men også rette sig mod den udtrykte efterspørgsel efter specialiserede tilbud fra andre kommuner.

Kommunen ønsker at indgå i et praktisk og fagligt samarbejde med de omkringliggende kommuner og med private udbydere omkring tilbuddene i nærområdet.

Med hensyn til meget sjældne eller specialiserede handicaps eller lidelser, hvor en særlig, specialiseret behandling er helt afgørende for borgeren, og hvor kommunen ikke lokalt har mulighed for at dække behovet, vil kommunen fortsat samarbejde og gøre brug af relevante tilbud andre steder i landet.

❖ Ønsker i centrum – flere tilbud

1. Aktiviteter
  - Det skal være de enkelte borgeres ønsker, der er i fokus, med mulighed for at vælge mellem flere forskellige tilbud forudsat af, at de forskellige tilbud er indenfor samme serviceniveau og svarende til borgerens behov.
2. Ansvar
  - Sekretariat for sundhed og handicap.
3. Iværksættelse
  - Der tages udgangspunkt i handleplan for den enkelte borger.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

Individuelle hjælpe- og støtteordninger

Kommunen lægger vægt på, at personer med handicaps tilbydes de relevante hjælpe- og støtteordninger, der giver den enkelte mulighed for at leve et selvstændigt liv på egne præmisser. Hjælpen og støtten skal tilrettelægges fleksibelt, og modsvare den enkeltes behov. Der kan således være tale om personlig hjælperordning, ledsagelse, hjemmehjælp m.v. afhængigt af de individuelle behov.

❖ Støtte til selvhjælpsgrupper

1. Aktiviteter
  - Der skal fortsat sikres støtte til selvhjælpsgrupper gennem konkret samarbejde med frivillige foreninger jf. Lov om social service § 18.
  - På senhjerneskadeområdet afsættes 10 timer om ugen til pårørendearbejde.
  - I forhold til særligt sårbare borgere med kroniske lidelser tilbydes en forløbskoordinator.
2. Ansvar
  - Sekretariat for sundhed og handicap.
3. Iværksættelse
  - Start – 2009.

4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

Borgerne skal opleve en høj værdi og kvalitet af de anvendte ressourcer

Kommunen lægger vægt på, at der til enhver tid skal være en god sammenhæng mellem den faglige udvikling, den tværgående planlægning og den praktiske tilrettelæggelse af driften, således at det opnås en høj nytteværdi af de anvendte ressourcer.

Personale og ledelse skal finde mening i arbejdet og kunne se resultaterne af deres indsats.

❖ Relevant efteruddannelse

1. Aktiviteter
  - Personalet tilbydes efteruddannelser og kurser for at sikre kvalitet i kommunens ydelser herunder sagsbehandlingen. Dette ønskes gjort ved at udbyde kurser i eksempelvis:
    - Etik
    - Anerkendende samtaler
    - Motiverende samtaler
    - Social- og forvaltningsret
2. Ansvar
  - Sekretariat for sundhed og handicap.
3. Iværksættelse
  - Nedsat kursusudvalg sikrer kompetenceudvikling på tværs af institutioner som supplement til de enkelte institutioners kompetenceudvikling.
  - I sekretariatet for sundhed og handicap arrangeres 4 årlige temaeftermiddage med undervisning over udvalgte emner.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

Samarbejde med frivillige

Kommunens tilbud kan gøre brug af frivillige i arbejdet, hvor dette kan være hensigtsmæssigt, og være med til at styrke beboerne og brugernes sociale flade. Inddragelse af frivillige sker altid på brugernes præmisser og under behørig hensyntagen til fagligheden og professionalismen i tilbuddene. Frivillige fungerer alene som et supplement til den professionelle indsats.

❖ Samarbejde med frivillige

1. Aktiviteter
  - Der er etableret et tæt samarbejde med frivilligt socialt samråd, som inddrages i forhold udvikling af samarbejde med frivillige.
  - Samarbejde med frivilligt socialt samråd suppleres med konkrete samarbejdsprojekter med enkelte foreninger.
  - Der er løbende dialog med DH
2. Ansvar
  - Sekretariat for sundhed og handicap.
3. Iværksættelse
  - Start – 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

Et åbent og favnende lokalsamfund

Plads til alle

Kommunen ønsker at udgøre et samfund, som i alle sammenhænge er åben, inkluderende og hensyntagende til grupper eller enkeltpersoner med handicap eller brug for særlig støtte. Der skal i lokale sammenhænge, i erhverv, kultur- og fritidsaktiviteter, uddannelse og i offentlige anliggender være muligheder for, at alle kan deltage.

Kommunens tilbud for handicappede og sindslidende skal indgå i et positivt samspil med omgivelserne og være en naturlig del af lokalsamfundet, og forholdet mellem tilbuddene og naboer, handlende og lokalmiljø skal være kendetegnet af åbenhed, dialog og samarbejde.

❖ **Tilpasset idræt og bevægelse (TIB)**

1. Aktiviteter
  - Kortlægning af de idrætsforeninger som kan rumme borgere med nedsat funktionsevne.
  - Løbende faglig støtte til de idrætsforeninger, som er rummelige overfor borgere med nedsat funktionsevne.
  - Disse tilbud gøres kendt for målgruppen på kommunens hjemmeside og via informationsmøder.
  - TIB er indarbejdet i Fritidsstrategien.
  - Udbredelse og implementering foregår i det tværsektorelle samarbejde mellem kultur og fritid og sundhed og handicap.
2. Ansvar
  - Sekretariat for sundhed og handicap.
  - Sekretariat for plan og kultur
3. Start/slut
  - Kortlægning i sommeren 2008.
  - Fremlæggelse i 2. halvdel af 2008.
  - Indskrivelse i handleplan i 3. kvartal 2008.
  - Udbredelse og implementering i 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.
5. Udviklingspotentiale
  - Værdierne omkring tilpasset idræt og bevægelse kan udbredes til de øvrige kulturområder med optimering af rummelighed i kulturtilbud.

Beskæftigelse og uddannelse – også til handicappede

Kommunen ønsker at nedbryde barrierer og skabe muligheder, så handicappede og sindslidende i videst muligt omfang får fodfæste på det ordinære arbejdsmarked

Ingen borger må mod eget ønske udelukkes fra arbejdsmarkedet på grund af vedkommendes handicap. Der skal være mulighed for, at personer, som har et handicap, men som ønsker og har mulighed for at bidrage helt eller delvist til arbejdsmarkedet, opnår denne tilknytning.

Kommunen ønsker at skabe bedre forhold og dermed styrke mulighederne for, at borgere med et handicap kan indgå på det ordinære arbejdsmarked på lige fod med normalt fungerende borgere. Dette vil ikke kun have værdi for den enkelte borger, men i lige så høj grad være til gavn for det omkringliggende samfund som helhed.

En forudsætning for at understøtte handicappedes rolle på det ordinære arbejdsmarked er at anerkende behovet for særlige støtteordninger for denne gruppe af borgere.

Der findes allerede en række særligt kompenserende ordninger, der kan tilbydes med henblik på at integrere og fastholde handicappede på arbejdsmarkedet på ordinære løn- og arbejdsvilkår. Kommunen vil forpligte sig til at informere om og gøre brug af disse ordninger. Kommunen vil arbejde for, at personer i beskyttet beskæftigelse efter serviceloven hvor det er muligt kan opnå hel eller delvis beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, fortsat under hensyntagen til deres behov for støtte.

Kommunen ønsker, at der er gode og inkluderende uddannelses tilbud for børn, unge og voksne med handicap. Handicappede skal have mulighed for udvikling og læring, som bidrager til at sikre tilknytningen til arbejdsmarked og samfundsliv på lige fod med øvrige borgere.

❖ **Kommunens ansættelsespolitik**

1. Aktiviteter
  - Kommunens ansættelsespolitik skal leve op til bestemmelserne i – den af folketinget vedtagne - ”Lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.”³. Dette indebærer:
    - Fortrinsret til ledige stillinger hos kommunen, hvis en handicappet borger er lige så kvalificeret som de øvrige ansøgere til en given stilling.
2. Ansvar
  - Direktionen.
3. Status
  - Er en del af Faaborg-Midtfyn Kommunes ansættelsespolitik
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

❖ **Flere jobs**

1. Aktiviteter
  - Det skal sikres, at der skaffes flere flexjob, skånejob, puljejob m.v.
  - Der skal laves opfølgning af jobcentrets indsats for at få beskæftigelse til flere med handicap.
2. Ansvar
  - Sekretariat for social- og arbejdsmarkedsområdet.
  - Jobcenteret.

³ Lovbekendtgørelse nr. 71 af 08/02-2008. Kan findes på: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=114656>.

3. Iværksættelse
  - Start – 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

❖ Opmærksomhed på uddannelsesforløb for handicappede

1. Aktiviteter
  - Ang. den 3-årige ungdomsuddannelse skal der følges op på, at kommunen også tilbyder uddannelsen til dem, der har behov.
2. Ansvar
  - Sekretariat for skole og undervisning.
3. Iværksættelse
  - Start – 2009.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

❖ Møder

1. Aktiviteter
  - Der afholdes halvårlige møder mellem cheferne for jobcenteret og repræsentanter for DH – Faaborg-Midtfyn.
2. Ansvar
  - Cheferne for jobcentrene.
  - DH – Faaborg-Midtfyn.
3. Iværksættelse
  - Siden 2007 og fremover.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

God fysisk tilgængelighed

Der skal skabes fysisk tilgængelighed for alle i det offentlige rum, uanset fysisk formåen

Det offentlige rum tilhører os alle, og derfor skal den fysiske tilgængelighed, også for handicappede, tænkes ind alle steder i kommunens virke.

Tilgængeligheden er et absolut krav ved offentlige bygninger. Det være sig alt fra skoler, daginstitutioner og uddannelsesinstitutioner til administrationsbygninger, kultur- og fritidstilbud m.v. Her er der helt basale lovgivningsmæssige krav til tilgængelighed, som *skal* overholdes. Herudover er der anbefalinger til handicapvenlige løsninger, som *kan* overholdes. Kommunen ønsker, at der i langt højere grad sættes på, at også kan-løsningerne som en naturlig del integreres i kommunalt og kommunalt støttet byggeri.

Tilgængeligheden skal ligeledes tænkes ind i det åbne rum. Kan der ikke skabes fuld tilgængelighed i det åbne rum, uden at gå væsentligt på kompromis med æstetik eller helhed, må der som minimum tages alternative handicapvenlige løsninger i brug i kombination med de eksisterende forhold. Det gælder naturarealer, som er offentligt tilgængelige for kommunens borgere. Og det gælder i bymiljøerne. Der må ikke være barrierer i bymiljøerne, som forhindrer den fysiske tilgængelighed. Dette skal sikres ved at skabe adgang for fysisk handicappede til parkeringspladser, offentlige toiletter og kommunale institutioner. Der skal ligeledes være fremkommelighed i den bymæssige trafik, på fortove og i gågader.

Det er ligeledes vigtigt med tilgængelighed til transport – både offentlig transport og særlige kørselsordninger for fysisk handicappede. Dette indebærer, at der også skal være fysisk tilgængelighed til transportmæssige anlæg, herunder terminalbygninger, stoppesteder m.v.

❖ Tilgængelighed

1. Aktiviteter
  - I det offentlige rum skal der etableres god tilgængelighed for såvel kørestolsbrugere, svagtseende som andre handicappede⁴. F.eks.:
    - Fladere op- og nedkørsler ved fortovskanter og alle hjørner fra fortov til fortov.
    - I de gader, hvor der er brosten, skal der etableres kørespor beregnet til kørestole og rollatorer.
    - Ledelinjer for svagtseende og blinde.
  - Der skal etableres flere overkørselssteder for kørestole.
2. Ansvar
  - Sekretariat for veje og forsyning.
3. Iværksættelse
  - Ovenstående aktiviteter medtænkes i nyetablering af bygninger og arealer.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

❖ ”Godadgang”

1. Aktiviteter
  - Kommunen bør have de offentlige bygninger registreret af mærkningsordningen ”Godadgang”⁵.

⁴ Hvorved FN’s ”standardregler om lige muligheder for handicappede”, som Danmark tiltrådte d. 2. april 1993, overholdes.

⁵ Godadgang er et initiativ stiftet af foreningen Tilgængelighed for Alle. Omtalte ordning er en mærkeordning med det endelige formål at forbedre tilgængeligheden i byggeri. For mere information anbefales hjemmesiden www.godadgang.dk

- Kommunens virksomheder bør gå foran med et godt eksempel og registreres ved mærkningsordningen ”Godadgang”.
- 2. Ansvar
  - Ledere af de enkelte institutioner.
- 3. Iværksættelse
  - Start – 2010.
  - Inden 1 år registreres de største kommunale arbejdspladser.
- 4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

❖ Handicapguide

1. Aktiviteter
  - Der skal udfærdiges en handicapguide for kommunen til gavn for såvel borgere som turister i form af en trykt brochure, som ligeledes skal være tilgængelig på kommunens hjemmeside. Guiden skal udførligt beskrive tilgængeligheden i hele kommunen.
2. Ansvar
  - Kommunalbestyrelsen.
  - Handicaprådet, DH – afdelingen, Turistforeninger og Handelsstandsforeninger m.fl. medinddrages.
3. Iværksættelse
  - 1. udgave klar forår 2011.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.
  - Tages op i Handicaprådet i 2009.

Kommunen ønsker, at der skabes bedre fysisk tilgængelighed i private rum, som benyttes af kommunens borgere

Kommunen har ikke mulighed for at stille samme krav om tilgængelighed til private som til offentlige aktører. Visse private rum henvender sig dog til og benyttes af et bredt udsnit af kommunens borgere, og bør derfor være tilgængelige for alle. F.eks. forretninger, restauranter og caféer, apoteker samt læger og tandlæger m.v.

Kommunen vil i højere grad satse på, at der gennem information og positiv omtale skabes incitament for private til at sikre fysisk tilgængelighed i private rum, der henvender sig til en bred skare af kommunens borgere.

❖ Tilsyn og kontrol af nybyggeri

1. Aktiviteter
  - Ang. kontrol så er det kommunen, der er den ansvarlige for tilsyn og kontrol af nybyggerier og for at bygningsreglementer mht. tilgængelighed for handicappede bliver overholdt. Denne kontrol skal gennemføres på stikprøveniveau og uden dispensation.
  - Ang. nybyggeri, så skal de, der godkender tegninger og giver byggetilladelse sikre at lovgivningens krav bliver overholdt.
  - Kommunen skal overholde bygningsreglement 1995 og det nye bygningsreglement (BR08). Kommunen skal endvidere følge vejledningerne i DS 3028 samt DS-håndbog 105 – udearealer for alle.
  - Alle bygherrer som kommunen er i kontakt med, skal oplyses om disse vejledninger.
2. Ansvar
  - Sekretariat for byggeri og miljø.
3. Iværksættelse
  - Start – 2010.
4. Evaluering

- Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

❖ **Henvendelser**

1. Aktiviteter
  - Der skal ske henvendelse til andre, som kan være med til at forbedre tilgængeligheden for handicappede, f.eks. handelsstandsforeninger, erhvervsforeninger o.l.
  - Ligeledes henvendelse til alle "sundheds-tilbud" lægehuse, fysioterapeuter, apoteker, tandlæger, kiropraktorer m.v. – kontakt til lægeforeninger.
  - Henvendelsen skal informere om vigtigheden af tilgængelighed og om, hvor de kan få rådgivning.
2. Ansvar
  - Sekretariat for teknik og miljø.
3. Iværksættelse
  - Start – 2010.
4. Evaluering
  - Ved den årlige evaluering af handicappolitikken.

Boliger og hjælpemidler for handicappede

Kommunen ønsker at kunne tilbyde et bredt spekter af boliger til personer med handicap

Boligen og boligens rammer har stor betydning for den enkelte borger. Handicappedes behov, krav og ønsker til en bolig er vidt forskellige, og afhænger bl.a. af typen og omfanget af handicapet og alder, familieforhold etc.

Uanset hvilke behov, krav og ønsker til bolig, der er hos enkelte borger, skal kommunen i videst muligt omfang kunne tilbyde forskellige handicapegnede boformer og boligtyper, som kan matche de eksisterende ønsker, behov og krav.

❖ Hillerslevprojektet

1. Aktiviteter
  - Afdækning af Hillerslevs potentiale som fremtidig specialinstitution.
  - Overvejelser omkring Hillerslev skal indgå i de samlede overvejelser i forhold til afdækning af serviceniveauet på specialinstitutionerne i Faaborg-Midtfyn Kommune.
2. Ansvar
  - Ledere af de respektive områder.
3. Iværksættelse
  - Afdækning i 4. kvartal 2008.
4. Evaluering
  - Løbende opfølgning i socialudvalget.
  - Evaluering ultimo 2009 i forbindelse med evaluering af aftale for fagsekretariatet.

❖ Udvidelse af Lunden

1. Aktiviteter
  - Afdække muligheden for at udvide Lundens kapacitet ved brug af Hillerslev Landsbycenter.
  - Ved at udvide kapaciteten med 8 pladser, vil Lunden være i stand til at minimere ventelisten samt imødekomme det aktuelle behov for weekendaflastning.
  - Undersøge muligheden for at anvende Hillerslev Landsbycenter til formålet.
2. Ansvar
  - Lunden
  - Sekretariat for sundhed og handicap.
3. Iværksættelse
  - Start - 2009
4. Evaluering
  - Evaluering ultimo 2009 i forbindelse med evaluering af aftale for fagsekretariatet.

❖ Udvidelse af Solskrænten

1. Aktiviteter
  - Der etableres en styregruppe.
  - Afdækning af økonomi og efterspørgsel, nednormering af ordinære pladser.
  - Afdækning af serviceniveau på såvel de skærmede pladser som de ordinære pladser.
2. Ansvar
  - Fagchef står for løbende at være tovholder i processen sammen med forstanderen på Solskrænten samt tilser, at handleplan og delmål overholdes.
  - Det er fagchefen, der er ansvarlig for at holde alle interessenter løbende orienteret.
3. Iværksættelse

- Afdækning i første halvdel af 2009
- 4. Evaluering
  - Evaluering ultimo 2009 i forbindelse med evaluering af aftale for fagsekretariatet.

❖ Aflastningspladser på Toften

1. Aktiviteter
  - Undersøge mulighederne for etablering af akut gæstetilbud for borgere med en kendt sindslidelse ved Botilbudet Toften.
  - Aftale med kommune og regionen ang. bygningerne.
  - Beskrivelse af projektet.
  - Ansøgning om satspuljemidler.
  - Indretning af tilbudet og beskrivelse i samarbejde med integreret socialpsykiatri og fagsekretariatet for sundhed og handicap.
  - Ansættelse af personale.
  - Kompetenceudvikling af personalet på Toften f.eks. ang. vurdering af selvmordsrisiko.
  - PR til samarbejdspartnere: afd. P, praktiserende læger, sagsbehandlere og dagtilbud i kommunen.
  - At skabe en platform for forandring i botilbudet ved at se på mulighederne for udvikling for personale og beboere i nuværende botilbud ved:
    - Se muligheder for at skabe netværk til kommunens øvrige tilbud og for brugere/beboere indbyrdes.
    - Se muligheder for at kvalitetssikre udflytning af Toftens nuværende beboere.
    - Give dynamik i den faglige udvikling og øge de faglige udfordringer døgnet rundt.
2. Ansvar
  - Toften.
  - Sekretariat for sundhed og handicap.
3. Iværksættelse
  - Afdækning i første halvdel af 2009.
4. Evaluering
  - Styregruppe som er tovholder i processen nedsættes med repræsentanter fra Botilbudet Toften, fagsekretariatet.
  - Når tilbudet er i gang udarbejdes spørgeskemaer til brugere, der har anvendt tilbudet.
  - Sammenligne indlæggelsesstatistik for 2. halvår af 2009 med 2008, men man skal forvente, at tilbudet skal eksistere og man skal gøre sine erfaringer i 2- 3 år før projektet kan evalueres f.eks. ved evalueringsspørgeskemaer til flere interessentgrupper.

Kommunen ønsker, at borgere, der pådrager sig et handicap eller som på grund af handicap får ændrede behov, kan blive boende i deres nuværende bolig

Borgere, der pådrager sig et handicap eller hvis handicap medfører skærpede behov, har flere muligheder for at blive boende i deres nuværende bolig. F.eks. kan der ydes økonomisk støtte til at tilpasse boligens fysiske rammer til de konkrete behov, ligesom der kan stilles en række forskellige hjælpemidler til rådighed.

Det har stor værdi for borgerne at kunne forblive i egen bolig på trods af et handicap. Som oftest er det ikke alene boligen, men i lige så høj grad tilknytningen til nærmiljøet og de sociale relationer, der typisk er forbundet hermed, som har betydning i borgernes hverdag. Derfor skal kommunen gøres brug af de tilstedeværende løsninger, når det vurderes fagligt hensigtsmæssigt og er muligt inden for det af kommunen fastsatte serviceniveau.

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

Hjælpebidler skal bidrage til livskvalitet

Kommunen ønsker at kompensere borgere med sygdom og handicap med gode og velegnede hjælpemidler, således at den personlige livskvalitet og funktionsevne så vidt muligt opretholdes.